

NAUKA O PODNIKU
-
PRODEJNÍ ČINNOST
PODNIKU

**SILESIAN
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Tomáš Pražák
Přednášející

Výkony, výnosy, tržby

- **výkon** = výsledkem podnikatelské činnosti podniku
- **výnos** = peněžní ocenění všech výkonů
- **příjem** = veškerý skutečný peněžní přírůstek v pokladně nebo na bankovním účtu podniku
- příjem a výnos nejsou synonyma!!!

Složky výnosů:

- 1. provozní výnosy** – tržby z prodeje výrobků a služeb
- nejčastěji
- 2. finanční výnosy** – výsledek finančních investic,
cenných papírů, vkladů atd.
- 3. mimořádné výnosy** – získané mimořádně, např.
prodejem nepoužívaného majetku

Faktory ovlivňující tržby:

- objem produkce Q (objem poskytnutých služeb)
- jednotková prodejní cena p
- sortimentní struktura výroby (služeb)

$$T = p \cdot Q \text{ [Kč]}$$

PRODEJNÍ ČINNOST

- umět vyrobit výrobek (poskytnout službu) pro další existenci nestačí - podnik musí být schopen své výrobky (služby) prodat zákazníkům
- ukončení toku materiálu podnikem
- prodejní cena musí:
  - pokrýt veškeré podnikové náklady
  - umožnit podniku další rozvoj
- prodejní činnost je náplní prodejního (odbytového) oddělení

Prodejní činnost

- prodej:
  - prodávající: převod vlastnického práva na užívání na kupujícího
  - kupující: závazek uhradit kupní cenu
- aktivity před samotným prodejem:
  - tvorba strategie a plánování prodeje
  - příjem zakázek a zakázkové řízení
  - analýza prodeje
  - fyzická distribuce
  - řízení zásob hotových výrobků a jejich skladování
  - balení a adjustace
  - předání příkazu k fakturaci

Obchodní plán

- základní nástroj pro řízení obchodní činnosti podniku
- sestavení obvykle probíhá v těchto etapách:
  - tržní diagnóza
  - tržní prognóza
  - plánování cílů
  - plánování marketingového mixu
  - plánování logistických činností
  - sestavení rozpočtu

Marketing a jeho techniky

- proces orientovaný na zákazníky
- cíle:
  - rozpoznat zákaznickovy budoucí potřeby
  - pochopit zákaznickovy potřeby
  - uspokojit zákaznickovy potřeby a přeměnit je na zisk
- cíle marketingu musí být v souladu s celopodnikovými cíli

- marketéři sledují:
  - vývoj okolního prostředí firmy
  - účastníky daného trhu a míru jejich vlivu na podnikatelské aktivity daného podniku
  - vnitřní možnosti podniku
- soubor marketingových nástrojů pro dosažení cílů = marketingový mix 4P:
  - produkt (product)
  - propagace (promotion)
  - cena (price)
  - místo (place)

Produkt

- které produkty kterým zákazníkům poskytovat
- výrobek lze:
  - vyrábět v současné podobě
  - přistoupit k inovaci
  - vyřadit a nahradit jiným
- rozhodnutí o jakosti, designu, vlastnostech a velikosti, obalu výrobku

Propagace (marketingová komunikace)

- realizována prostřednictvím pěti základních nástrojů:
  - public relations (PR)
  - osobní prodej
  - podpora prodeje
  - reklama
  - přímý marketing
- on-line i off-line forma

Cena

- peněžní částka sjednaná při prodeji
- zásadním způsobem rozhoduje o úspěchu prodeje
- v rozvojových zemích a u ekonomicky slabších vrstev obyvatelstva stále jediný faktor rozhodující o koupi
- historický vývoj:
  - nejdříve různé ceny pro různé kupující
  - cca od konce 19. století politika jednotných cen
  - na přelomu 20. a 21. století návrat k původnímu mechanismu stanovování ceny

Místo

- zde se setkává marketing s logistikou
- stanovení způsobu (jakými kanály, jakými cestami) prodeje výrobku:
  - obchodní zástupci
  - velkoobchodu a maloobchodu
  - internet

Logistika

- vědní disciplína, která se zabývá řízením materiálového toku od místa vzniku do místa spotřeby včetně řízení toku potřebných informací
- uvnitř podniku spjata s každou jeho funkční oblastí
- v prodeji zabezpečuje dobrou dostupnost produktů, spolehlivé služby a efektivní provoz
- je zodpovědná za poskytování zákaznického servisu na úrovni očekávané zákazníkem

Distribuční kanál

- souhrn organizačních jednotek, institucí či agentur realizujících distribuci
- **přímý kanál:**
  - přímý prodej výrobce uživateli produktu
  - distribuce pod kontrolou výrobce
  - vysoké náklady na distribuci
- **nepřímý kanál:**
  - mezi výrobcem a uživatelem stojí externí instituce a prostředníci (dopravci, veřejné sklady, velkoobchodní a maloobchodní firmy)
  - přesun značné části nákladů a rizik na prostředníka
  - nižší tržby za prodané zboží pro výrobce

Vyřizování objednávek

- souhrn činností:
  - přijímání objednávek od zákazníků
  - kontrola stavu objednávek
  - komunikace se zákazníkem
  - samotné vyřízení objednávek
  - zajištění dostupnosti zboží pro zákazníka
  - kontrola skladových zásob
  - kontrola kreditního limitu zákazníka
  - fakturace a kontrola stavu pohledávek

Balení

- z pohledu logistiky plní jiné úkoly než v marketingu
- správně navržený obal umožní:
  - jednouchou manipulaci s výrobkem
  - dobrou skladovatelnost
  - maximálně využít dopravní prostředek a skladový prostor
  - poskytnutí potřebných informací
  - zákazníkovi snadný přístup k výrobku
  - opakovatelnost svého použití či možnou recyklovatelnost

Doprava a přeprava

- bez přesunu produktu od místa vzniku (výroby) k místu spotřeby (k zákazníkovi) nelze prodejní činnost realizovat
- jedna z nejnákladnějších logistických činností
- významnou měrou přispívá k požadované úrovni zákaznického servisu

Skladování

- umožňuje, aby produkty byly uloženy a uchovány pro pozdější spotřebu – zachování či zvýšení kvality produktů
- spojovací článek mezi výrobcem a zákazníkem.
- volba počtu, velikosti, místa a typu skladů, jejich vlastnictví a typu manipulačních prostředků

Zákaznický servis

- filosofie orientovaná na zákazníka, která spojuje a řídí všechny složky napojené na zákazníka v rámci stanoveného poměru nákladů a poskytovaných služeb
- výstup logistického systému v podniku
- měřítko fungování logistického systému z hlediska vytváření užité hodnoty místa a času pro určitý produkt
- úroveň poskytovaného servisu má přímý dopad na tržní podíl a tím i na výsledek hospodaření podniku

Podnik produkuje ročně 120 000 kusů výrobku A s náklady 150,- Kč na kus. Dosud prodával své produkty velkoobchodu (s odběrem v podniku) za cenu 190, Kč/ks. Svou celkovou produkci by ale také mohl prodávat maloobchodníkům za cenu 220,- Kč/ks. V tom případě by ale musel nést přepravní náklady v částce 33,- Kč/ks a náklady spojené s činností dvou obchodních cestujících (+ automobil) v celkové výši 700 000,- Kč/rok. Kterou odbytovou cestu by měl podnik zvolit?

Velkoobchod

$$\begin{aligned} \text{VH} &= (120\,000 \times 190) - (120\,000 \times 150) = 22\,800\,000 - 18\,000\,000 \\ &= 4\,800\,000 \text{ Kč} \end{aligned}$$

Maloobchod

$$\begin{aligned} \text{VH} &= (120\,000 \times 220) - ((120\,000 \times 150) + 120\,000 \times 33) + \\ &700\,000) = 26\,400\,000 - 22\,660\,000 = 3\,740\,000 \text{ Kč} \end{aligned}$$